Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hec est noua queda[m]. singular[is] atq[ue] rara legenda. ex alijs sex lege[n]dis collecta et perfecta. tractans de origine. et vite. ordine. de conuersione. ac magistrali disputatione. ast de ...

Petrus <Frater>

Argentin[ae], 6.IV.1500

Capitulum xxij. De vindicta quam dominus

urn:nbn:de:bsz:31-333645

Visual Library

de corpe eius effuſum. terram vberius irrigauit. Altera: q̇a mox āgeli acceſſerūt et aſſumptū corpus ꝟginis ꝑ alta aera cum capite ſubuehentes in montē ſynai ꝯ̇ poſuerūt. ⁊ in monumento angelicis manib⁹ p̄parato honorifice ſepelierūt. Qui quidem mons a loco occiſionis diſtat. itinere viginti et eo amplius dierū. quo ī loco monaſteriū quoddam eſt monachoꝝ. q̇ ad laudē dei ⁊ ad ſeruitiū admirabilis ꝟginis katherīe ſūt ibi coadunati. In eodem q̇ppe loco innūera fiunt miracula ad laudē dei. ⁊ ad gloriaꝫ glorioſe ꝟginis katherine.

Sed inter alia miracula ſicut fertur eſt iſtud vnū ⁊ p̄cipuū: quod vere multū eſt memoria dignū. Nam in feſto huius venerabilis martyris īnumerabilis auium multitudo annuatim vēit. quarū quelibet vnā vł plures oliuas ī roſtro ſuo portās. in clauſtro ꝯ̇ponit monaſterij ſupradicti. ⁊ ſic ibidem in tāta copia oliue coadunāť. vt oleū factū ex eis ꝑ totum annū habūdanter ſufficiat monachis illis ꝓ neceſſitatibus ſuis. ⁊ ad lumen lampadū. Item iterū valde inſigne ꝯtat miraculum fieri in eodeꝫ loco. q̄m de ſepulchro btē katherine riuus olei indeſinēter emanare videtur. Nam ⁊ de minutis oſſibus q̄ de ſarcofago aliq̄n cū oleo effluere viſa ſunt. vbicūqꝫ ſint diſpſa. ſalutaris tm̄ liquor ſtillare nō deſinit: ex quo puncta debiliū corpa. celeris medicine ſanitatē reportāt.

Capitulū xxiij.

de vindicta quā ds mediāte cōſtantino magno. ⁊ btē katherine patruo fecit ſic̄ ⁊ ipa p̄dixit cōtra maxentiuꝫ tyrannū: q̇ eam tā crudeliť iuſſit cruciari ⁊ tandeꝫ gladiari.

Onſtātin⁹ igitur imperator cuꝫ rē publicā prio ī gallijs. deinde rome ⁊ per totā ytaliā ſtrēnue ꝓcuraſſet. ac ꝓuide gubnaſſet. ad ſil'e opus ꝓ vtilitate coī in grecia trāſfretauit. ad ciui-

tatem ſcꝫ q̃ prius byſantiũ
vocabaᷓ. Ampliauitqꝫ illã
ac ſuo noie cõſtantinopoli
appellauit. Audiẽs aũt ma
xentius ꝯſtantinũ intra il-
liricũ ⁊ ſuũ dñm adueniſſe
vt ꝯtra tyrãnos orientales
ꝟſus aſiam ꝓgeret cum lici
nio. ip̃e per oratores conſu
luit de hoc cuꝫ eius germa
no ſcꝫ maximiano gallero.
⁊ cum eiuſdem filio ſcꝫ ma
ximiano. q̇ vt dictũ eſt tũc
dñabantur in aſia rogãs ꝙ
ſibi ſcꝫ maxentio bellicoſaꝫ
⁊ multaꝫ dirigerẽt gentem.
cum qua ad romã poſſet re
uerti. ⁊ ip̃am ciuitatẽ cap̃e.
vt cõſtantinus ꝑdita vrbe
nõ vlterius ꝓcederet. ſed in
britaniã potius deceptus ⁊
verecundus rediret. Et ſic
ſcdm̃ conſiliũ hoc. ip̃i ma-
xentio gentẽ mittũt in gen
tem Cõgregata igitur in e-
gipto multitudine magna
ppl̃i atqꝫ potẽtia. maxẽtius
ex ꝯſilo peritoꝝ atqꝫ orato
ruꝫ reuertiᷓ de gretia ꝟſus
romã. intendens facere ma
gnã ſenatoꝝ ſtragem ppl̃iqꝫ
romani occiſionẽ Sꝫ nõ ẽ
ꝯſiliũ aut prudẽtia ſiue po
tentia ꝯtra deũ. q̇ hoies pu
ro corde eũ colẽtes iuuat ⁊
protegit. victoreſqꝫ tandem
facit Nã ꝯſtantinꝰ ⁊ liciniꝰ
cũ hoc audiſſẽt nõ fugã vt
tyrãnus arbitrabaᷓ arripi-
ũt. ſꝫ ſua caſtra ꝟſus romã
ꝯtinuo ꝑtunt. Et p̃cedẽte
labro. ſcẽ crucis ſcꝫ ſignacu
lo ĩſignito. pius ꝯſtantinꝰ
ſic̃ alias fecerat deo vero ſꝑ
attente ⁊ humiliter ſuppli-
cabat ne dextera ſua crucis
ſigno ornata. cũ effuſione
ſanguinis fedareᷓ. ſed abſqꝫ
pr̃ie impugnatiõe adhuc ci
uibus romanis. d̉us redde
ret plenius libertatẽ. Cũqꝫ
quadã nocte poſt orõem ſo
pori ſe dediſſet. ecce angelꝰ
dñi in viſione dixit ei. Cõ-
ſtantine ne timeas qꝛ in ſi-
gno ſctẽ crucis victoriã de
tyrãno habeb̃. Certificatꝰ
itaqꝫ de victoria ꝯſtantinꝰ.
ꝯfortans liciniũ hilari vul
tu aciẽ exercitus alloq̇tur.
vt ſine timore ꝯ̃ tyrãnũ per
gãt. qm̃ mirifice crucis vir
tute victores protinus ad
plenũ er̃it. Cũqꝫ exercitus
ãmonitꝰ ⁊ ꝯfortatꝰ de ꝟbis
principis ſui prudentis. cũ
ip̃o principe cõſtantino ac
etiã licinio ſic appinq̃ret

ad vrbem:in occurſũ maxẽ
tius illis ꝑgit. Jpe.n.con/
ſtantin⁹ nõ lõge a millino
põte caſtra poſuerat. q̇ põs
eſt ſuꝑ tybrim diſtãs ab vr/
be q̃tuor aut quinq; milia
rib;:quẽ pontẽ totũ vt tho
mas ĩ ſua dicit cronica pa/
pireũ maxenti⁹ ſterni fece/
rat ad decipiendũ cõſtanti/
nũ.Et poſitis nauib; nõ fir
miter ligatis adinuicẽ pon
tem in tybrim ſterni p̃cepit
Sz diſponẽte deo ſui oꝑis
tyrãnus oblitus.volens ex
ercitũ cõſtantini furioſe in
uadere. pontẽ p̃fatũ prim⁹
cũ plurib; aſcẽdit militib;.
et ſicut ordinauerat decipe
conſtantinũ. ſic ipe fuit in
toto deceptus.quia decedẽ
tib; nauib; dimerſus eſt in
profundũ cũ ſuis ſequaci/
bus Et ita iuxta pſalmiſtã
Jn illã quaz foderant inci/
derũt foueam. Sicq; con/
ſtãtini dextra vt ipe orauer/
rat cũ populo ſuo ab effuſi
one ſanguinis ꝑmanſit im
munis. Et ſic beatiſſime v̾
ginis katherine ꝓphetia q̃
predixit de morte tyranni.
vt ſupra nono habet capi/
tulo.tũc adimpleta ẽ plene.

Nam ſicut dicitur in hyſto
ria quadaz. poſtq̃ȝ in flumi
ne necatus eſt tyrãnus.qui
dam de cõſtantini exercitu
remanẽtes a tergo vt piſca
rẽtur defunctoꝝ cadauera.
accidit q̧ eiuſdem tyranni
imꝑialia ornamenta quib;
tyrannus erat munit⁹ acci
perent ſuo inuẽto cadauere
ac a ſuis veſtimẽtis exuto.
capite pri⁹ amputato.ꝛ ne
aliquis de eius nece dubi/
taret.ipi de cetero deriſorie
corpus eius mẽbratim con
ciderũt in fruſta. Quo ꝑ/
acto. tũc illico nullo viſo q̇
hoc ageret collecta ſunt mẽ
bra eius ꝛ ſanguis iam effu
ſus ſuꝑ tellurẽ cuz mẽbris
euanuerũt. atq; a demõib;
quib; ſemꝑ in vita fuierat
ſũt deportata.ſed quo neſci
tur.niſi in ſacrificiũ vt cer/
te creditur dyaboloꝝ quem
admodũ a btã katherina fu
erat ſibi prius p̃dictũ. Jta
q; tyranno ſic dimerſo. leti
facti vniuerſi tũc maximo
cũ triũpho conſtantinũ ſu
ſcipiũt. quaſi romane ſalu
tis auctorẽ. At illi nõ ſui v̾
tuti rem geſtã ſed xpi duca
tui deputabat. Statimq;

ad triumphi memoriā yma
gines ꝯſtantini ſenatus ere
xit. ſed ipe vt prudēs ⁊ gra
tus hoc nō patiēs. ſed ado-
randam crucis ymaginem
ibi pingi ⁊ erigi iuſſit. eo ꝙ
in hoc ſigno ſalutis. roma-
nam vrbem ꝑpl'm ⁊ ſenatuꝫ
a iugo tyrannice ſeruitutis
ereptam priſtine reſtituit li
bertati. Sed non perfecte
adhuc credidit cōſtantinꝰ.
nec tunc ſacrum baptiſma
ſuſcepit. donec percuſſus le
pra. viſionem illam vidit.
de qua legit͛ in legenda ſan
cti ſilueſtri pape Per idem
tempus cum cōſtantino cō
ſpirante licinio. qui ab ipo
fuerat imperij collega ⁊ cō-
ſors aſſumptus. ex optenta
victoria contra maxentiū.
cognouerūt deum bonorū
hominū eſſe auctorem Un
de cōmuni ſententia legem
continuo ſtatuerunt In ꝗ
criſtianoꝝ deum totius vir
tutis ſue profiterentur au-
ctorem. ⁊ ipo ſolo deo pre-
ſtante. victoriam habuiſſe
de tyranno cōfeſſi ſunt. Et
ideo huic om̄ipotenti deo
cultum ⁊ honorem ab om̄i
bus ſtatuunt deferendum.

Hanc itaqꝫ legem miſerūt
ad maximianuꝫ; quia ami-
citiā coꝝ videbant cum ap
petere. At ille quāuis pro-
miſſa ſua forent voluntati
ſue contraria, tamen geſtis
iam rebus. ſui proprij exer-
citus rōni. reſiſtere non eſt
auſus Sed non ml'to poſt
temꝑe. mortuo iam maxi-
miano galero vt ſupra ī ter
tio capitulo dictuꝫ eſt, ma-
ximianus eius filius extol
li aduerſus conſtantinū et
liciniū ſui ſcꝫ regni ſocios
cepit. ⁊ auſus eſt inter eos
in honore priorē ſe ꝯſtitue-
re. Et federe pacis rupto;
bellū licinio conat͛ inferre.
ꝙ licinius a cōſtantio roga
tus tranſtulerat ſe ad ꝑtes
illas vnde maxentius receſ
ſerat reꝑaturus ibidem rē-
publicā que per illū fuerat
deuaſtata. Fretus aūt auxi
lio demonū maximianus
cum innumera multitudīe
militū procedit ad bellū ad
uerſus liciniū; Itaqꝫ fauē-
te aduerſario ſuo. d̄o ſcilicꝫ
nr̄o multis gladijs ceſa eſt
gens ſua; ipe aūt maximia
nus euaſit miſerabiliter. il-
leqꝫ triumphus licinio re-

manſit victori. Ac miſer ille q̇ de ꝓmiſſiõib' demonũ cõfiſus ꝓceſſit ad bellũ imperialib' a ſe ſignis abiectꝫ ſolus affugit: ac ita latẽter reuerſus ad propria plures ex ydoloꝝ ſacerdotib' ⁊ diĳſ quoꝝ ꝯſiliĳſ mouerat bella occidi mandauit. Poſtmodum autez obĳt miſer ꝓut ſupra. iĳ. capi. ꝯtinet.

Capl'm. xxiiĳ.

de licinio quõ aduerſatus eſt ꝯſtãtino ⁊ de ip̃o ꝯſtãtino poſtq̃ ſol' obtinuit monarchiã: qualiter deceptus fuit ab euſebio arriano. in qua deceptõe auxilio chriſti paruz ſtetit auguſtus. et quõ filios ſuos q̃n ⁊ vbi ꝓmouit. ac q̃liter chriſti ſublimauit eccleſiam.

DEuicto igit' maxẽtio romãi. vt tactũ eſt ſupra. ob grãm conſtantini liciniũ ſororis ſue conſtãtie noĩe virũ ceſarez creauerũt. per quẽ maxianus galeri filius deuictus eſt. Conſtãtinus ergo duodecimo imperĳ ſui anno licinio cognato ſuo cõtradidit imperiũ. hac vtiq; de cã vt exiſtimo: quia licini' cũ moꝝ omni ꝓbitate ⁊ vite ĩtegritate popl'o romano appareret. nõ ſoluz ĩ regni ſui conſortiũ: ſed ⁊ aſſumptus eſt in eius ꝯgnatũ. Qui cõſtantino placere deſiderãs chriſtianoꝝ ſe exhibuit defenſorẽ. Et tyrannos eis ſe opponẽtes occidit. ⁊ priſtine eos reſtituit lib'tati. ſed tandẽ inſtigãte diabolo aſpiciẽs q' ꝯſtantin' nõ metu tm̃ ſed ⁊ religiõe pariter et amore om̃ib' imꝑaret. et eſſet in veneratiõe maxime pro xp̃ianis ĩuidie zelo motus: ꝯſtãtino ꝑ familiares ip̃ius mortẽ occulte inferre molit'. Quẽ dũ cerneret cõſtãtinus ſecũ de pari certãtẽ ⁊ chriſtianũ ſe doloſe fingere: partẽ imperĳ largit' eſt illi ⁊ eũ imperatorez appellans ⁊ fedus ab eodẽ extorquẽs: nil ſe cõtra chriſtianos actuꝝ ꝯſtantino ꝓteſtat' eſt. Sʒ licini' nõ m'lto poſt tꝑe: anno ſcilʒ imperĳ Conſtantini quindecĩo iratus q' chriſtianorũ precib'